

ՊԶՏԻԿ-ՄԶՏԻԿ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ՄԵՐ ՅԱՋՈՐԴ ԹԻՒԸ՝ ՈՒՐԲԱԹ, 28 ՕԳՈՍՏՈՍ 2009

ՍՕՍԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՖՈՆՏ

Ը. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4 (84) ՅՈՒԼԻՍ 2009 bezdig_mezdig@hotmail.com

ՊՕՂՈՍ ԹԷՆԷՔԷՃԵԱՆ,
12 տարեկան

«Ես Հայաստան շատ կը սիրեմ: Կը սիրեմ Հայաստանի քար: Քար միշտ ալ սիրած եմ, ինծի համար քարը սրբութիւն է: Քարը խորհուրդ ունի: Կը սիրեմ Հայաստանի ծառ, արեւ: Ամերիկա ալ կը սիրեմ: Հոն ծնած եմ: Կեանքիս յիշողութիւնները անկէ են: Բայց ամէնէն շատ Պիթլիս (Թուրքիոյ կողմէ բռնագրաւուած հայկական հող) կը սիրեմ: Ես Գալիֆորնիա ծնած եմ, բայց պիթլիսցի եմ: Պիթլիս հոգիիս մէջ է: Ես կը տեսնեմ Պիթլիսը: Եւ կը տեսնեմ հոն մեր տուն, մեր փողոց: Բայց կը վախնամ հիմա հոն երթալ, աչքերով տեսնել, որովհետեւ իմ հոգիիս Պիթլիսը հիմա հոն չեմ գտներ»:

ՈՒԻԼԻԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ

ՊՉՏԻԿ ՔԱՅԼ ՄԸ ՄԱՐԴՈՒՆ ՀԱՄԱՐ, ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ՈՍՏՈՒՄ ՄԸ ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ»

«Հիւսթըն, հոս Թրանքուիլիթիի կայան է: Արծիւը վար իջաւ»: Այս ձեւով է, որ 20 Յուլիս 1969-ին Նիլ Արմսթրոնկի ձայնը աշխարհին կը յայտարարէ, թէ մարդ արարածը լուսին հասաւ:

ՎԱՉՔ ԴԷՊԻ ԱՍՏՂԵՐԸ

12 Ապրիլ 1961-ին ռուս աստղանաւորդ Եուրի Կակարին եղած էր անջրպետին մէջ ելլող առաջին մարդ արարածը: Ան երկրագունդին շուրջ դարձած է մէկ ժամ եւ քառասունութ վայրկեանի ընթացքին: Մէկ ամիս ետք՝ 1961-ի Մայիսին, Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճոն Քենետի կը յայտարարէ իր պետութեան վճռականութիւնը տասնամեակի վերջաւորութենէն առաջ մարդ ղրկելու լուսին: Այս ձեւով կը սկսի Ափոլլոյի յայտագիրը:

Անշուշտ առաջին հերթին պէտք է շինել հրթիռ մը, որ կարողութիւնը պիտի ունենայ անջրպետանաւ մը հազար անգամ հեռու ղրկել, բարելաւել անջրպետային թռիչքներու թեքնիքները, յղանալ աստղանաւորդներուն տարազները, երեւակայել եւ նախատեսել անոնց բոլոր կարիքները հոգացող պայմաններն ու միջոցները: Հրթիռները արձակելու համար հսկայական կայան մը կը շինուի Միացեալ Նահանգներու հարաւը՝ Քէյփ Քանավերալի մէջ: Այս փորձառական շրջանին բազմաթիւ թռիչքներ կը կատարուին դէպի անջրպետ: Եւ վերջապէս 24 Դեկտեմբեր 1968-ին Ափոլլօ 8-ի աստղանաւորդները առաջին անգամ ըլլալով կը դառնան լուսինին շուրջ:

«Մայքըլ Քոլինզ գծած է Ափոլլօ 11-ի գործողութեան լօկօն: Ներկայացուած արծիւը ան ընդօրինակած է Նաշընալ ճիօկրաֆիքի թերթի մը վրայէն: Ան իր ճանկերուն մէջ բռնած է ձիթապտուղի ճիւղ մը, որովհետեւ խմբակը խաղաղութեամբ կու գար մարդկութեան անունով:

Յունուար 1969-ին 55 ամերիկացի աստղանաւորդներուն մէջէն կ'ընտրուին 39 տարեկան երեք մարդ՝ Նիլ Արմըսթրոնկ, Էտուին «Պազ» Ալտրին եւ Մայքըլ Քոլլինզն:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Հրթիռը քէյփ Քանվերալէն կ'արձակուի 16 Յուլիս 1969-ին: Ան պիտի կտրէ 380 հազար քմ: Առաջին յարկի մեքենան հրթիռը կը հասցնէ 61քմ բարձրութեան եւ ապա կը բաժնուի ընդհանուր հրթիռէն: Յետոյ երկրորդ յարկի մեքենան հրթիռը կը հասցնէ 188քմ բարձրութեան եւ իր կարգին կ'անջատուի: Վերջապէս երրորդ յարկի մեքենան, «Փկըլ» անջրպետանաւը մղելով դէպի լուսին, կ'անջատուի անկէ: Լուսին հասնելու համար երեք աստղանաւորդները իրենց նեղ անջրպետանաւին մէջ անցուցին 70 ժամ: Վերջապէս՝ իրենց արձակումէն երկու օր ետք, անոնք կը պատրաստուին իրենց ոտքերը դնել լուսնին գետնին վրայ:

Առաջին անգամ կ'իջնէ Նիլ Արմըսթրոնկ. ան կ'արտասանէ այն նախադասութիւնը, որ հռչակաւոր պիտի դառնայ. «Պզտիկ քայլ մը մարդուն համար, հսկայ ոստում մը մարդկութեան համար»: Հետագային ան համեստօրէն պիտի խոստովանէր, թէ շատ երկար չէ մտածած այդ ըսելիքին մասին, յատկապէս, որ իրենց անջրպետանաւը թեքնիք հարցեր ունեցած էր էջքի ընթացքին: Աշխարհի մէջ շուրջ 650 միլիոն անձ կը հետեւէր այդ պատմական քայլերուն:

Լուսնին վրայ աստղանաւորդները գործի կ'անցնին: Անոնք կը հաւաքեն 21.7 քիլօ քար, տարբեր տեսակի գիտական մեքենաներ կը դնեն լուսինին վրայ, երկրաշարժերը չափող մեքենայ մը, ինչպէս նաեւ երկրագունդին եւ լուսինին միջեւ ճիշդ հեռաւորութիւնը չափող մեքենայ մը:

Լուսնին վրայ 21 ժամ եւ 36 վայրկեան անցընելէ ետք երկու աստղանաւորդները կը բարձրանան անջրպետանաւ՝ միանալու համար 110քմ անդին գտնուող Ափոլլօ հրթիռին մէջ իրենց սպասող Մայքըլ Քոլլինզին: Երկու օր ետք երեք աստղանաւորդները կը վերադառնան երկրագունդ: Անոնց՝ հերոսներու ընդունելութիւն մը կը սպասէ: Սակայն երեք աստղանաւորդները այդ բոլոր տօնակատարութիւնները պիտի կարենան վայլել... միայն երեք շաբաթ ետք: Վախնալով վարակումէ մը՝ ՆԱՍԱ-ի բժիշկները զանոնք կը ստիպեն երեք շաբաթ մեկուսացած մնալու:

ՆԱՍԱ ուրիշ հինգ խմբակներ ալ ղրկեց լուսին՝ իր ամբողջական յայտագիրին համաձայն: Այս ժամանումները մեզի կարելիութիւններ տուին յատկապէս աւելի լաւ ճանչնալու մեր Երկրագունդ մոլորակը եւ անոր ծագումին մասին աւելի ճշգրիտ պատասխաններ ստանալու:

Ժամանակի ընթացքին երեք տարբեր բացատրութիւններ առաջարկուեցան, սակայն անոնցմէ ամէնէն շատ հաւանականութիւն ունեցողը երկրագունդին հետ երկրային առարկայի մը բախումն է (տեսնել բացատրութիւնը):

...

ԴԷՊԻ Ո՞ՒՐ

Քառասուն տարի ետք մարդիկ դարձեալ կը մտածեն լուսին երթալ, սակայն այս անգամ հոն մնայուն կայան հաստատելու գաղափարով, ինչպէս նաեւ հետագային այդ վայրէն դէպի Հրատ մոլորակ ընթանալու նպատակով:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

●Նիլ Արմսթրոնկի եւ Պազ Ալտրինի ոտքի հետքերը տակաւին կը գտնուին լուսինին գետնին վրայ: Որովհետեւ լուսինին վրայ ոչ հով, ոչ ալ անձրեւ կայ. այդ հետքերը անեղծ պիտի մնան միլիոնաւոր տարիներու ընթացքին:

●Ափոլլօ 14-ի ճամբորդութեան ընթացքին աստղանաւորդներէն մէկը, Ալէն Շէփըրտ, որ կոլֆի սիրահար էր, կոլֆի երկու գնդակ զարկած է: Ան ուզած է գնդակները հաւաքել, սակայն բաւարար թթուածին չունէր իր պահեստին մէջ: Ներկայիս այդ գնդակները տակաւին լուսինին վրայ կը գտնուին:

●Պազ Ալտրին լուսինին վրայ իրենց անջրպետին մօտ նետած է սիլիսիոմէ ձայնապնակ մը, որ կը պարունակէ 73 երկիրներու պետերու խաղաղութեան պատգամները. իսկ Նիլ Արմսթրոնկ զայն ծածկած է փոշիի բարակ խաւի մը տակ: Սակայն տակաւին մինչեւ այսօր ոչ մէկը կրցած է այդ ձայնապնակը վերագտնել:

●Լուսինին վրայ գոյութիւն ունի նաեւ միակ արուեստի գործ մը, «Ֆոլլըն Ասթրոնոթ»: Ան 805 սանթիմեթր հասակով աստղանաւորդի մը արձանն է , անոր քով տախտակի մը վրայ դրուած են անունները 8 ամերիկացի եւ 6 ռուս աստղանաւորդներուն, որոնք մահացած են անջրպետի մէջ թռիչքներու ընթացքին:

●Ափոլլօ յայտագրին 6 ժամանումներու ընթացքին աստղանաւորդները լուսինին վրայ լքած են 3 ճիփ (իւրաքանչիւրը 462 քիլօ), դէպի անջրպետանաւը 12 ելլել-իջնելու աստիճան (իւրաքանչիւրը 2200 քիլօ), 6 գիտական կայան, երկրաշարժները չափելու գործիքներ, 6 ամերիկեան դրօշակ, ընտանեկան պատկեր մը (Չարլզ Տիւքի), Աստուածաշունչ մը, ուրուեստի գործ մը (աստղանաւորդի արձանիկը), խաղաղութեան պատգամները պարունակող ձայնապնակը: Ասոնց կողքին պէտք է յիշել նաեւ լուսինին վրայ ինկած եւ փճացած անջրպետամեքենաներուն մնացորդները. այս ձեւով մարդը լուսինին մակերեսին վրայ իր ետին ձգած է 170 թոն անջրպետային աղբեր:

ԼՈՒՍՆԻՆ ՎՐԱՅ ՔԱԼՈՂ ՄԱՐԴԻԿԸ

Ամերիկեան անջրպետային կազմակերպութեան ՆԱՍԱ-ի կողմէ յառաջացուած Ափոլլոյի յայտագիրը տեւած է 1961-1975 թուականը: Ընդամէնը վեց էջք յաջողած է: Իւրաքանչիւր անգամ երկու աստղանաւորդներ իջած են լուսինին վրայ, մինչ երրորդը մնացած է անջրպետանաւին մէջ՝ դառնալով լուսնին շուրջ:

ԳԻՏԷԻ՞Ր, ԹԷ

-Ափոլլօ 11-ի յայտագիրը ընդգրկեց 400 000 անձերու աշխատանքը:

-Այս յայտագիրին ծախսը հասաւ 25.4 միլիառ տոլարի 1969 թուականին (համարժէք 135 միլիառ տոլարի 2006 թուականին):

-Ափոլլօ 17-ի թռիչքէն ի վեր ոչ մէկ մարդ արարած երկրագունդէն հեռացած է աւելի քան 1000 քմ...

ԼՈՒՍԻՆԸ

Լուսինը բնական արբանեակ մըն է, որ կը դառնայ երկրագունդին շուրջ: Երբ մենք լուսինին կը նայինք, կը տեսնենք միշտ նոյն կողմը՝ երեւելի բաժինը: Միւս կողմը, որ միշտ դէպի աստղերը դարձած կը մնայ, գոց բաժինն է:
Տրամաչափ՝ 3476 քմ
(երկրագունդին մէկ քառորդը)

ՈՒՐԿԷ՞ ԵԿԱԾ Է ԼՈՒՍԻՆԸ

1. *4.5 միլիառ տարի առաջ երկրագունդին կը զարնուի երկրագունդէն աւելի փոքր մոլորակ մը՝ Հրատ մոլորակին չափով:*

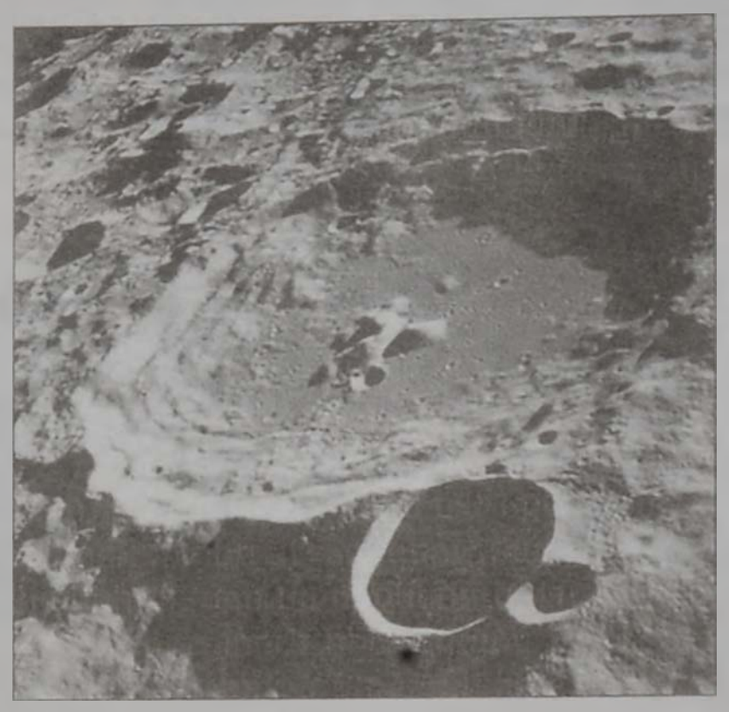

2. *Երկրագունդին վրայ ջախջախուելով՝ այս փոքր մոլորակը դէպի անջրպետ կ'արձակէ երկրագունդէն բաժին մը:*
Այս բեկորները օղակի նման գօտի մը կը կազմեն երկրագունդին շուրջ:

3. *Կամաց-կամաց այս նիւթերը իրարու վրայ կը հաւաքուին՝ կազմելով արբանեակ մը՝ լուսինը:*

ԼՈՒՍԻՆԻՆ ՄԱՍԻՆ

●**Առանց օդի աշխարհ մը**: Լուսինին շուրջ օդ չկայ: Շնչելը անկարելի է: Աստղանաւորդներուն յատուկ տարազները օժտուած են եօթը ժամուան բաւարար օդի պահեստով:

●**Տարօրինակ լոյս մը**: Լուսինը չի փայլիր. ան լուսաւորուած է իր վրայ ցոլացող արեւի լոյսով: Առանց օդի՝ երկինքը կը մնայ մութ նոյնիսկ օրուան ընթացքին: Եւ որովհետեւ ժայռերուն մեծ մասը մոխրագոյն է, կարծէք տեսարանը սեւ-ճերմակ է:

●**Մոխրագոյն աշխարհ մը**: Լուսինին գետինը ծածկուած է փոշիներով, որոնք բնաւ չեն թռչիր, որովհետեւ հով չկայ: Սակայն քանի մը սանթիմեթր փոշիին տակ գոյութիւն ունի կոտրտուած ժայռերու շատ կարծր խաւ մը: Աստղանաւորդները դժուարութեամբ կրցան տնկել իրենց դրօշակը:

●**Հրաբերաններու թագաւորութիւնը**: Լուսինին մակերեսին վրայի կլոր ծակերը հրաբերաններ են: Անոնք կազմուած են, երբ անջրպետէն եկած հսկայական ժայռերը զարնուած են լուսինին մակերեսին, եւ օդի պակասը զանոնք չէ կեցուցած: Գետնին զարնուելով՝ անոնք ժայռեր եւ փոշիներ արձակած են հեռուները: Լուսնային կարգ մը հրաբերաններ աւելի քան 200 քմ լայնք ունին:

●**Ծայրայեղ ջերմաստիճաններ**: Արեւին ճառագայթները լուսինին մակերեսին կը հասնին ուղղակի՝ առանց անցնելու օդի «մաղէն»: Մակերեսին տաքութիւնը արեւին պատճառով կրնայ բարձրանալ մինչեւ 150 աստիճան: Սակայն շուքին՝ ցուրտը ահաւոր է. կը հասնի մինչեւ 173 աստիճանի: Աստղանաւորդներուն յատուկ տարազները անոնց կը պահպանեն այս ծայրայեղ ջերմաստիճաններէն:

●**Շատ թեթեւ**: Լուսինին վրայ ամէն ինչ երկրագունդին վրայէն վեց անգամ աւելի թեթեւ կը կշռէ: Իր լրիւ տարազով աստղանաւորդ մը, որ բնականօրէն 175 քիլօ կը կշռէ, հոն 9 տարեկան տղու մը կշիռքը կ'ունենայ: Իւրաքանչիւր քայլ գինք օդ կ'արձակէ: Այս շատ տկար ձգողութեան պատճառով է, որ ոչ շատ հզօր հրթիռ մը կրնայ դիւրութեամբ ընթանալ լուսինին վրայ:

Լուսինը միշտ երազել տուած է մարդուն: 1902 թուականին շարժապատկերի առաջին բեմադրիչներէն՝ Ժորժ Մելիես արդէն երեւակայած է դէպի լուսին. ճամբորդութիւն մը, 14 վայրկեան գիտաերեւակայական կարճ ժապաւէնի մը մէջ, «Ճամբորդութիւն դէպի լուսին» վերնագրով:

ԱՓՈԼԼՕ 11

Սաթիւրն 5 այն հրթիռն է, որ աստղանաւորդները լուսին հասցուցած է Ափոլլօ 11-ի յայտագրի ծիրին մէջ:

Հրթիռի բարձրութիւն՝ 111 մեթր, կշիռք՝ 3000 թոն:

ՈՐՈ՞Ի ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ ԼՈՒՍԻՆԸ

Ըստ անջրպետի գործածութեան վերաբերեալ դաշնագրին, որուն որոշումը տրուած է 1967-ին եւ վաւերացուած 1979 թուականին Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան կողմէ, լուսինին սահմանադրումը կը հետեւի «Րես Քոմիւնիս» գաղափարին, այսինքն՝ իւրաքանչիւր պետութիւն ունի խմբային սեփականատիրութիւն, ինչպէս պարագան է երկրի մը ծովափէն հեռու գտնուող ջուրերուն տարածքը:

ՍԻՐԵԼԻ ՄԱՅՐԻԿ...

ՄԱՅՐԻԿ

Իմ մայրիկն է գեղեցիկ,
Չկայ իրեն պէս անուշիկ.
Ինչ խօսքեր արտայայտեմ,
Ու զգացումներս յայտնեմ:
Դուն ես իմ մէկ հատիկ,
Քեզ նուիրեմ սիրտս ու ծաղիկ,
Մաղթեմ քեզի օրեր երջանիկ:

ՆԱՐԻՆԷ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
4-րդ դասարան

ՄԱՅՐՍ

Մայրս շատ քաղցր է. ամենասիրած անձս է:
Մայրս հոգ կը տանի մեզի, ամէն ջանք կը թափէ, ամէն բան կ'ընէ, որ մենք ուրախ ըլլանք: Ինքզինք կը զոհէ, որպէսզի ամէն բան ունենանք:
Շնորհակալ եմ, մայրի՛կ:

ԺԵՐԱՐ ԺՊՐԱՆ
4-րդ դասարան

ՍԻՐԵԼԻ ՄԱՅՐԻԿԻՍ

Ես ունիմ շատ սիրելի մայր մը. ան լեցուն է սիրով: Ան շատ կը գուրգուրայ ինծի եւ բոլոր ուզածներուս կը հասնի: Եթէ օր մը հիւանդանամ, ամբողջ գիշեր արթուն կը մնայ ու կը հսկէ վրաս:
Ես շատ կը սիրեմ իմ մայրիկս:

ԴՐՕ ՏԱԼՏԱԼԵԱՆ
4-րդ դասարան

ՄԱՅՐՍ

Ես մայրս շատ կը սիրեմ: Ան ինծի եւ քրոջս շատ հոգ կը տանի: Ամէն առտու կանուխ կ'արթննայ, կը պատրաստէ մեր նախաճաշը եւ դպրոցական տարազները, որ մենք պատրաստուինք դպրոց երթալու: Իսկ կէսօրին, երբ տուն վերադառնանք, համով ճաշեր պատրաստած կ'ըլլայ: Իմ մայրս հոգ կը տանի դասերուս, անոր համար ես դասարանին առաջինն եմ:
Ամէն տարի, մայրերու տօնին, մօրս նուէրը երբեք չեմ մոռնար եւ Աստուծմէ կը խնդրեմ, որ մայրս միշտ ինծի պահէ:

ՄԱՐԻԱ ՈՒՆՃԵԱՆ
4-րդ դասարան

ՄԱՅՐՍ

Մօրս արցունքներու կաթիլները ադամանդի կը նմանին: Ան գիշեր ցերեկ կ'աշխատի մեզ դպրոց ղրկելու համար. կը տառապի եւ մեզ միշտ ուրախ պահելու համար, իր տխրութիւնն ու յոգնութիւնը կը պահէ:
Շատ կը սիրեմ զինք եւ կը յարգեմ: Կ'ուզեմ զինքը միշտ ուրախ ու ժպտուն տեսնել:

ՀՐԱՉ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
4-րդ դասարան

ՍԻՐԵԼԻ ՄԱՅՐԻԿԻՍ

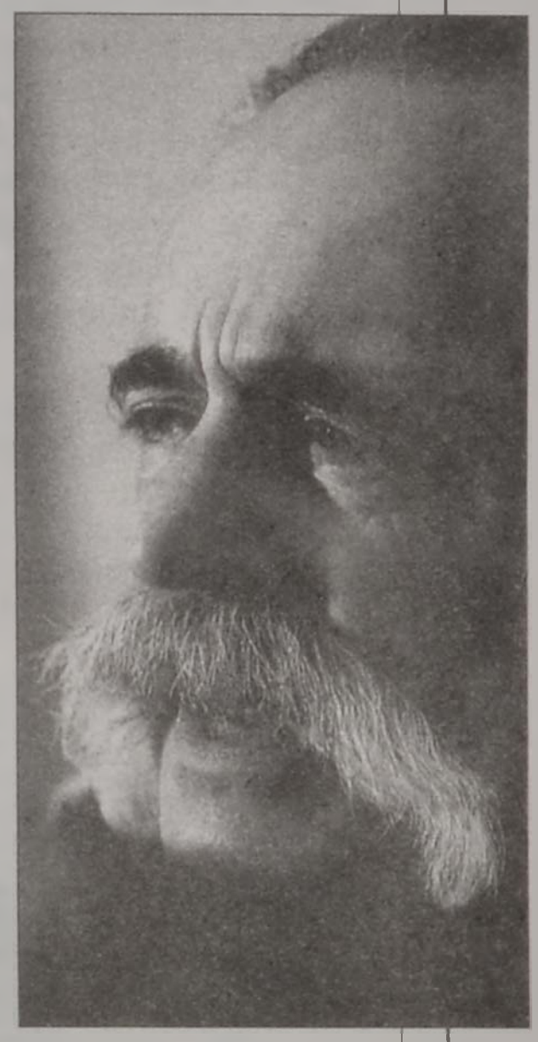
Իմ մայրիկս շատ ազնիւ ու գեղեցիկ է: Ամէն առտու, գիս կ'արթնցնէ գորովով ու գուրգուրանքով: Ես շատ կը սիրեմ իմ մայրիկիս օգնել տան գործերուն մէջ: Երբ ես նեղուած ըլլամ, իմ մօրս ժպիտով կ'ուրախանամ. երբ զինք ուրախ-գուարթ տեսնեմ, աշխարհը ինծի կ'ըլլայ: Կ'աղօթեմ, որ Աստուած մեր գլուխէն չպակսեցնէ մայրս:

ՃԷՍԻ ԿԻՒՐԻՒՆԵԱՆ
4-րդ դասարան

ԿԱՐԴԱՆՔ

ՈՒԻԼԵԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ

Այս շաբթուան թիւին մէջ «Պզտիկ-Մզտիկ»-ը հպարտ կը զգայ՝ ձեզի ծանօթացնելով Ամերիկահայ աշխարհահռչակ գրողի մը՝ Ուիլեըմ Սարոյեանին, թէեւ անոր անձն ու գրականութիւնը պէտք չունին ծանօթացման, քանի որ հանրածանօթ է ինք, ինչպէս նաեւ իր մշակած գրականութիւնը:

Այսպէս, ան ծնած է Կալիֆորնիոյ Ֆրէզնօ քաղաքը Արեւմտեան Հայաստանէն գաղթած չքաւոր հայ ընտանիքէ մը: Դեռ պատանի՝ իր ուսերուն վրայ կը զգայ տարագիր ընտանիքին ապրուստը հոգալու բեռը: Դպրոցի դասերէն ետք ան կ'աշխատի իբրեւ լրագրավաճառ, բայց 12 տարեկանին կը ստիպուի բոլորովին ձգել դպրոցը եւ դառնալ հեռագրատան թղթատար, յետոյ՝ ագարակի վարձու աշխատող, նամակատար, բանուոր եւ այլն:

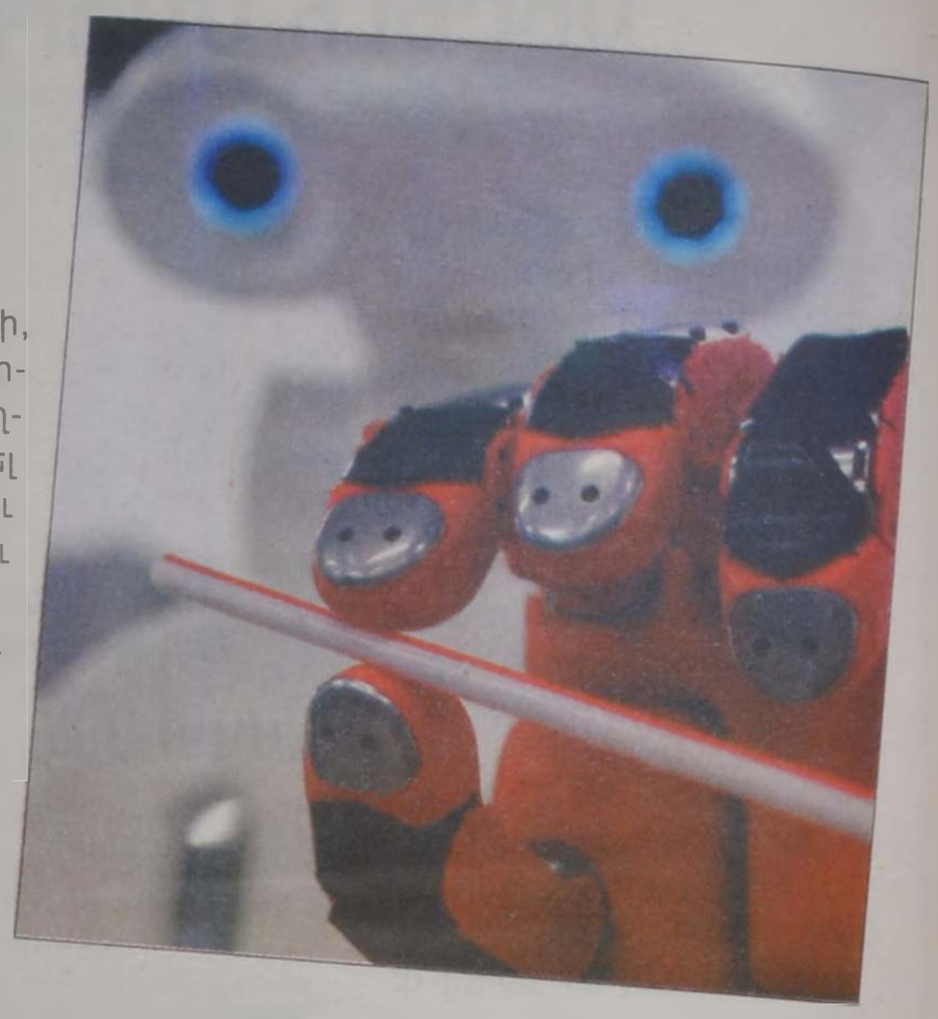
Գրել սկսած է մանուկ հասակէն: Առաջին պատմուածքը լոյս կը տեսնէ Պոսթոնի հայերուն կողմէ հրատարակուող անգլերէն շաբաթաթերթին մէջ՝ Սիրակ Կարոյեան կեղծանունով: 1934-ին լոյս կ'ընծայէ իր անդրանիկ ժողովածուն՝ «Խիզախ պատանին թռչող մարզածողերուն վրայ», որ կը բովանդակէր քսանվեց պատմուածք: Այս գիրքը այնպիսի փայլուն յաջողութիւն մը կ'ունենայ, որ անմիջապէս զինք կը հրաւիրեն Հոլիվուտ:

Հետագայ տարիներուն Սարոյեան զարմանալի արագութեամբ կը գրէ եւ կը հրատարակէ բազմաթիւ երկեր, որոնց թիւը 1500-էն աւելի է: Սարոյեան միջազգային համբաւ վայելող սակաւաթիւ գրողներէն մէկն է. իր գործերը թարգմանուած են աշխարհի գրեթէ բոլոր լեզուներով:

Ինչպէս տեսանք, Ուիլեըմ Սարոյեան ունեցած է թշուառ մանկութիւն մը. զրկուած է նախնական ուսումէ, աշխատած է տարբեր բնագաւառներու մէջ, սակայն իր ունեցած հանճարեղ համբաւով դարձած է աշխարհահռչակ:

Օտար ափերուն վրայ ծնած ու սնած ըլլալով հանդերձ՝ Ուիլեըմ Սարոյեան ո՛չ միայն հայ մըն է իր բովանդակ էութեամբ՝ հպարտ իր ցեղին անցեալով եւ հաւատաւոր անոր ապագային վերաբերմամբ, այլեւ անոր համակ գրականութիւնը օծուն է հայկական շունչով:

ՔԱԼՈՂ ԵՒ ՉԳԱՑՈՂ ՆՈՐ ՄԱՐԴԱՄԵՔԵՆԱՅ...

Ճափոնի մէջ պատրաստուած նոր մարդամեքենան, որ «Գոպիան» կը կոչուի, կարողութիւնը ունի քալած ատեն միաժամանակ շարժելու ամբողջ դէմքն ու մարմինը՝ արտայայտելու համար զգացումներ: Ճափոնցի գիտնականներուն ստեղծած այս մարդամեքենան առաջինն է իր տեսակին մէջ. ան կրնայ արտայայտել զանազան զգացումներ, ինչպէս՝ ուրախութիւն, տխրութիւն, վախ, ջղայնութիւն եւ այլն, ու այս բոլորը՝ բանալ-գոցելով աչքերը, շարժելով շրթունքներն ու կոպերը եւ գործածելով իր ձեռքերն ու ոտքերը:

Ան իր ուրախութեան զգացումը կ'արտայայտէ աչքերն ու բերանը բանալով եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով, իսկ տխրութիւնը՝ գլուխը կախելով եւ աչքերը ծածկելով:

Այս մարդամեքենան ստեղծուած է օգտակար դառնալու տարեց մարդոց՝ օգնելով անոնց տան գործերուն եւ հիւանդապահութեան դեր կատարելով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԱԾ ԲԱԶՄՈՑԸ

Խորհրդաւոր մլաւիւն մը կը լսուի Վիքի Մենտընհոլի տունէն այն օրէն, երբ ան 27 տոլարի կը գնէ գործածուած բազմոց մը:

Օրերու վրայ տեսող փնտռտուքէ ետք ան կը գտնէ անօթի կատու մը, որ կ'ապրէր անոր գնած՝ գործածուած բազմոցին մէջ: Վիքիին ընկերը պատկերասփիւռ դիտած ժամանակ կը զգայ, որ բազմոցին տակ շարժում մը կայ. ան վեր-վար կը դարձնէ բազմոցը ու կը բացայայտէ գաղտնիքը. բազմոցին տակը գտնուող պզտիկ ծակէն մտած էր կատուն:

Վիքին կատուն կը տանի անասուններու ապաստանարանը, ուր ինք կ'աշխատէր եւ ուր կարելի էր բուժել նաեւ կատուն ու գտնել անոր տէրը:

ՓՐԿԱՐԱՐ ԹՈՒԹԱԿԸ ԵՒ ԻՐ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ

Ուիլի կոչուած թութակի մը տէրը աղջնակի մը խնամատարն էր: Նախաճաշի ժամանակ խնամատարը քանի մը վայրկեան կը հեռանայ աղջնակին քովէն: Մանուկին կերածներէն պատառ մը կոկորդը կը մնայ, եւ ան իսկոյն խեղդուելու նշաններ ցոյց կու տայ: Մինչ այդ թութակը՝ Ուիլին, կը կանչէ իր տէրը՝ պոռալով.«Մամա՛, մանո՛ւկը»: Երբ խնամատարը կը հասնի սենեակ, աղջնակը սկսած էր արդէն կապուտնալ...

Թութակը «Ախոյեաններու նախաճաշը» ձեռնարկի ընթացքին կը պարգեւատրուի «Կեանք փրկող անասուն» վկայագիրով:

Գիտէի՞ր, թէ ...

...Ձագուկ կորիլաները, շէմփանզէները եւ օրանգութաններ (մարդակերպ կապիկ) կը խնդան, երբ զիրենք խտղտենք: Մասնագէտներ հասած են այն եզրակացութեան, որ բոլոր մարդակապիկները կը խնդան: Անոնք եզրակացուցած են նաեւ, որ թէ՛ մարդերը եւ թէ՛ մարդակապիկները խնդալու անձնական կարողութիւնը ժառանգած են իրենց նախահայրերէն, որոնք ապրած են 10-էն 16 միլիոն տարի առաջ:

47 ՏԱՐԻ ԵՏՔ...

Կնոջ մը՝ Մոնթանայէն որկած բացիկը վերջապէս՝ 47 տարի ետք, կը հասնի հիւսիս-արեւելեան Օհայօ:

Բացիկը որկուած է 1962 թուականին՝ հասցէագրուած Մատիոն Ուայթի, որ մահացած է 1988-ին: Բացիկը կը նշէ Մոնթանայի մէջ այդ կնոջ անցուցած հաճելի ժամանակի մասին:

Իսկ 47 տարուան ուշացումի պատճառը կը բացատրուի անով, որ բացիկը թերեւս փակած էր գործիքին կամ կորսուած էր նամակաբաշխութեան ընթացքին:

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԹԵԼԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

Անշուշտ ամառուան արձակուդներուն թելադրանքներուն մէջ միշտ առաջին հերթին յիշուած է, թէ ինչպէս իր անձին հոգ տանիլ՝ արեւին վնասակար ճառագայթներէն պաշտպանուելով: Սակայն ամառուան ընթացքին ինչպէս որ արեւը կ'ունենայ թէ՛ լաւ եւ թէ՛ վատ ազդեցութիւն մեր վրայ, մենք ալ մեր կարգին թէ՛ լաւ եւ թէ՛ վատ ազդեցութիւն կրնանք ունենալ այն միջավայրին վրայ, ուր մենք կը գտնուինք՝ ըլլայ ծովափը, ըլլայ բնութեան մէջ:

Ուրեմն կարեւոր է նաեւ, որ մենք ալ մեր կարգին զգոյշ ըլլանք, որովհետեւ վերջապէս կ'ապրինք այդ միջավայրին մէջ:

Գիտէի՞ր, թէ ամէն օր 6 միլիոն աղբ կը թափուի Միջերկրական ծովուն մէջ: Բնութեան մէջ մարդուն ձգած աղբերն ալ բնութեան կը վնասեն: Ապակիի պզտիկ կտոր մը կրնայ անտառի հրդեհ մը յառաջացնել. փոքր անասուններ կրնան լքուած շիշի մը թակարդին մէջ իյնալ:

Բնութիւնը պահպանելու համար պէտք է հաւաքենք մեր ձգած աղբերը եւ ոչ մէկ հետք ձգենք մեր ժամանումէն:

Չմոռնանք...

Առարկաները երկար ժամանակի կը կարօտին՝ բնութեան մէջ լուծուելու համար:

Թուղթէ թաշկինակ մը՝ 3 ամիս:
Պտուղի կեղեւ մը՝ 3-6 ամիս:
Թերթ մը՝ 3-12 ամիս:
Պոնպոնի թուղթ մը՝ 5 տարի:
Ծամոն մը՝ 5 տարի:
Խմիչքի թիթեղ մը՝ 10-100 տարի:
Կերպընկալէ տոպրակ մը՝ 100-1000 տարի:
Ապակիէ շիշ մը՝ 4000 տարի:

Ահա քանի մը շատ պարզ միջոցներ մաքուր եւ թեթեւ արձակուրդներ անցընելու համար.

- Ճամբայ ելլելէ առաջ հետս առնելիք ապրանքներուն վրայէն, որքան որ կրնամ, *կը* հանեմ անոնց ծրարները: Այս ձեւով՝ պտոյտս աւելի թեթեւ ալ կ'ըլլայ:

-Հետս աղբի տոպրակ մը կը տանիմ հաւաքելու համար իմ աղբերս... ինչպէս նաեւ ուրիշներուն կողմէ ձգուած աղբերը:

-Ծովափը թեթեւ առարկաները բացօդեայ չեմ ձգեր. հովը կրնայ զանոնք թռցնել: Նաեւ աւազին մէջ ո՛չ մէկ բան կը թաղեմ:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ՄԵԾ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ

Կը սիրէ՞ք գիրքերու մէջ պրպտումներ կատարել, հին գրութիւններ ուսումնասիրել,թէ ոչ պարզապէս տեղեկութիւններու պէտք ունիք: Ուրեմն պէտք չունիք երկար տեղափոխութիւններ կատարելու, որովհետեւ աշխարհի ամէնէն մեծ գրադարանը յատուկ վայրի մը մէջ չի գտնուիր... այլ մեր համակարգիչին վրայ, համացանցին միջոցաւ... եւ անոր «մուտքը» ձրի է:

Ապրիլ ամսուն Իւնեսքօն հիմնած է աշխարհի առաջին թուանշանային (տիժիթըլ) գրադարանը, որուն ընդմէջէն ամէն մարդ կրնայ ձրիօրէն հասնիլ աշխարհի ամէնէն մեծ գրադարաններուն. անոր կայքէջին մէջ ներկայացուած են 19 երկիրներէ 32 գրադարաններու գործերէն: Այս գրադարանները համակարգիչի վրայ անցուցին, որպէսզի մեծ թիւով մարդիկ անոնցմէ օգտուելու կարելիութիւնը ունենան: Իւնեսքօ կը յուսայ, որ մէկ տարի ետք այս մասնակցող գրադարաններուն թիւը պիտի հասնի 60-ի:

Կայքէջին պարունակութիւնը եւ տեղեկութիւնները ներկայացուած են եօթը լեզուներով (անգլերէն, արաբերէն, սպաներէն, չինարէն, ֆրանսերէն, փորթուգալերէն եւ ռուսերէն):

Կայքէջին առաջարկած գործերը տակաւին սահմանափակ են (1300 գործեր), սակայն ան իսկական գանձեր կը պարունակէ, ինչպէս հին հազուագիւտ գիրքեր կամ նկարներ, նոյնիսկ 19-րդ դարու վերջաւորութեան արձանագրուած ժապաւէններ:

Հետաքրքրական

Այժմ կայքէջին վրայ տեղադրուած են ամէնէն հին գործերը՝ ափրիկեան ժայռերու վրայ նկարչութիւններու պատկերները, որոնք 8000 տարուան պատմութիւն ունին:

www.wdl.ord/en
www.wdl.ord/fr

ՍԻՐԵԼԻ ՄԱՅՐԻԿ...

Մայրս թանկ է կեանքիս մէջ,
Մայրս դեղ է հոգւոյս մէջ,
Ծառ ու ծաղիկ խոնարհի մօրս առջեւ՝
Կեցցէ՛ մայրս ադամանդի պէս:

ՅՈՎՍԷՓ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄՕՐ ՄԱՍԻՆ ԽՕՍՔԵՐ

Մայրը այնքան անուշ է, որքան աղբիւրը:
Մօրը սիրտը այնքան քնքուշ է, որքան վարդը:
Մայրիկը այնքան քնքուշ է, որքան բամպակը:
Մայրը աւելի խոր է, քան ծովը:

Մայրը աւելի կը ծառայէ, քան սպասաւորը:
Մայրը այնքան խոհեմ է, որքան հանճարը:
Մայրը աւելի կը հսկէ, որքան պահակը:
Մայրը այնքան այլասէր է, որքան հաւատացեալը:

ԺՈՂԷՖ ՀԱՄԱԼԵԱՆ
4-րդ դասարան

ԻՄ ԱՆՈՒՇ ՄԱՅՐՍ

Ես մայրս շատ կը սիրեմ.
Մայրս իմ ճրագն ու արեւն է.
Անոր սիրտը ամենաբարին է,
Ժպտուն դէմքը զիս կ'ուրախացնէ:

ՄԱՐԻԱ ԱՐԹԻՆԵԱՆ
10 տարեկան

Ամէն առտու արեւին պէս
Կը ծագիս իմ դէմս,
Կը համբուրես ճակատս:
Իմ մօտս եղի՛ր, մայրի՛կ,
Չհեռանաս ինձմէ,
Աստուած պահէ քեզ:

ՆԵՐՍԷՍ ԳՈՉԱՆԵԱՆ
12 տարեկան:

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՄԱՅՐՍ

Սիրելի մա՛յր, եթէ քեզի նուիրեմ իմ ամբողջ կեանքս, քիչ է քեզի համար. դուն որ քու հոգիդ ու կեանքդ կը զոհես մեզի համար:
Դո՛ւն, իմ անխոնջ պահապանն ես, գտայ քեզ միշտ իմ կողքիս:
Կը սիրեմ քեզ յաւիտեան:

ՌԻԹԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ
6-րդ դասարան

Մայրս տանտիկին է, միշտ իմ ապագայիս մասին կը մտածէ: Հաւատացեալ է եւ հաւատարիմ հայկական սովորութիւններուն: Ան աշխարհի բոլոր էակներէն ամենաբարձրն է: Կը յոգնի, որ զիս դպրոց ղրկէ: Գարնան ծաղիկներուն նման է: Կ'ուզեմ մինչեւ կեանքիս վերջը հետս մնայ:
Ես քեզ երբե՛ք չեմ մոռնար, իմ թանկագին, իմ սրտակից մա՛յրս:

ՍԱԳՕ ՊԷՕՃԷՔԵԱՆ
6-րդ դասարան

Մայր բառը թէեւ պզտիկ է, բայց իմաստը շատ մեծ է: Մայրը աշխարհի ամէնէն թանկագին գանձն է զաւակի մը համար: Ամէն մարդ պէտք է սիրէ եւ յարգէ մայրը: Ես չեմ կրնար բաղդատել մայրս որեւէ բանի հետ: Մենք՝ հայերս, ամէն տարի Մայիսին կը տօնենք մայրերու տօնը եւ թանկագին նուէրներով կը պատուենք զիրենք: Ես Աստուծմէ կը խնդրեմ, որ բոլոր մայրերուն, մանաւանդ հայ մայրերուն տայ առողջութիւն եւ համբերութիւն, որպէսզի համբերութեամբ դաստիարակեն մեզ, որ ըլլանք տիպար աշակերտներ:

ՎԱՀԱԳՆ ՊԱԳԳԱԼԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐՍ

Ամէն տարի, երբ մայրերու տօնը մօտենայ ես եւ փոքրիկ եղբայրս կ'ուզենք մեր մօրը անակնկալ մը ընել եւ գեղեցիկ նուէր մը նուիրել անոր, որովհետեւ մենք շատ կը սիրենք զինք եւ կը փորձենք հնազանդ եւ աշխատասէր զաւակներ ըլլալ:

ՓԱԹԻԼ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄՕՐ ՍԷՐԸ

Մօր սէրը անգին է: Մայրը զաւակին ծնունդէն կը զոհուի անոր համար եւ շատ ուրախութիւն կը զգայ, երբ իր աչքերուն առջեւ տեսնէ զաւակին առաջին քայլերը, լսէ «մամա» բառը եւ տեսնէ զաւակին հասուննալը:
Մայրը կեանք է, մայրը յաւերժական սէր է:

ՇԱՆԹԱԼ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿ

Մայրիկ ես քեզ շատ կը սիրեմ:
Դուն զիս մեծցուցիր, սորվեցուցիր հայոց լեզուն ու հայրենիքի սէրը: Դուն զիս կը սիրես: Մայրերու տօնին քեզի նուէր մը կը նուիրեմ, քանի դուն զիս խնամեցիր ու այս հասակիս հասցուցիր: Աստուած քեզի երկար կեանք եւ ուրախ օրեր պարգեւէ:

ՄԱՐԻԱՆԱ ԳԷՈՐԳ
5-րդ դասարան

ՄՕՐՍ

Ես քեզ կը սիրեմ մա՛յր իմ,
Դուն հեզ, դուն սուրբ, ի՛մ անգին,
Աշխարհի միակ բարիք,
Աստուծոյ նուէր անգին:

Ես քեզ կը սիրեմ մա՛յր իմ,
Մանկութեանս օրերէն
Մեծնալով չեմ մոռնար
Յուշերդ կարօտագին:

ՍԱՐԳԻՍ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄՕՐՍ

Իմ մայրս ամենամօտ անձն է կեանքիս մէջ: Մայրս զիս աշխարհ բերաւ, զիս սնանեց, խնամեց ու սորվեցուց: Մօրս հետ ապահով կը զգամ: Երբ հիւանդանամ մայրս քովս նստած գիշերները հոգ կը տանի ինծի. սխալ գործած պահուս կը լուսաւորէ միտքս, որպէսզի չկրկնեմ սխալը ու փորձութիւններէ հեռու մնամ:

Ես մայրս շատ կը սիրեմ:

ՔՐԻՍԹԻՆԱ ՌԸՉՔ
5-րդ դասարան

ԻՄ ՄԱՅՐՍ

Մայրս մեզի կը հոգայ, լաւ ճամբայ ցոյց կու տայ, սխալ ճամբաներէն հեռացնելով մեզ. միշտ կ'ուզէ մեր լաւութիւնը, կը զոհուի ու կը չարչարուի մեզի համար: Մենք պէտք է մօր յարգը գիտնանք եւ հնազանդինք անոր:

Մայրս կը նստի եւ կը լսէ իմ գանգատներս. իսկ ես գիտեմ, թէ մայրս մէկ հատիկ է:

ԷՕԺԷՆԻ ՔԷՆՏԻՐՃԵԱՆ
6-րդ դասարան

ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ՄԱՅՐՍ

Աննման մայրս, որ անդադար կը զոհուի, կը չարչարուի իր զաւակներուն համար, որքան ալ գրեմ, չեմ կրնար արտայայտել սէրս: Պէտք է գիտնանք արժէքը մայրերուն: Մայրս աշխարհի թագուհին է, լոյսն է տան, իրմով է, որ մենք կը ծաղկինք:

ԳԼԱՐԱ ԵՂԻԱՅԵԱՆ
6-րդ դասարան

ԻՄ ՄԱՅՐՍ

Մայրս մեր տան ամէն պարտականութիւնը կրած է իր վրայ. մեր բոլորին առանձին-առանձին հոգերը կը լսէ, իր զաւակներուն համար պատրաստ է կեանքը տալու:

Մայրս կը զոհուի մեզի համար, այնքան որ կը սիրէ իր տունն ու ընտանիքը:

ԹԱՄԱՐ ՃԷՐՆԷՉԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄՕՐՍ ՄԱՍԻՆ

Իմ անգին մայրի՛կ, ամբողջ սրտովս կը սիրեմ քեզ. մեզի համար կը յոգնիս ու կու տաս ամբողջ սէրդ:

Առանց մօր՝ կեանք չկայ: Կը խոստանամ ըլլալ աւելի փայլուն զաւակ մը:

ԳՕԳՕ ԳԱՐԱՏԼԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄԱՅՐԸ

Մայրը երկրի եւ աշխարհի թագուհին է: Ինքն է, որ կը հոգայ իր զաւակներուն. անոր սրտին մէջ անվերջ վախ ու մտահոգութիւն կայ: Ան կը հասնի բոլորի կարիքներուն: Մայրը կրնայ ըլլալ քու անբաժան ընկերդ, որուն հետ կրնաս բաժնել քու ցաւերդ եւ ուրախութիւններդ: Մօր աչքերը անվերջ յառած են զաւակներուն վրայ: Մօր սիրտը կը մնայ յաւիտեան ու միակ անկեղծը:

ԺՈՐԺ ՕՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿ

Ես քեզ շատ կը սիրեմ, մայրի՛կ. դուն քու երկու ձեռքերովդ պահեցիր եւ մեծցուցիր զիս: Մայրերու օրդ շնորհաւոր ըլլայ. դուն արժանի ես անոր. դուն անդադար կ'աշխատիս, որ ինծի լաւ բաներ ընծայես, միշտ ինչ որ պէտք ուներ եմ՝ ինծի պարգեւած ես եւ դուն արժանի ես սիրոյ եւ գուրգուրանքի:

ՃԷՆԻՖԸՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ
6-րդ դասարան

Այսօր է, որ ձեզի կը նուիրենք յարգանք ու սէր,
փոխարէն այնքան զոհողութիւններու, զրկանքներու եւ սիրոյ.
Հազար ապրի՛ք, մեր աննման մայրիկնե՛ր,
Սորվեցուցիք պահպանել մեր լեզուն հայկական:

ԼՈՌԻ ՏԷՐ-ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿ

Ո՛վ իմ սիրելի մայրիկ,
Ես քեզ շատ կը սիրեմ.
Ամբողջ սրտովս քեզ կը սիրեմ:
Ի՛մ սիրելի մայրիկ,
Ամբողջ սրտովդ զիս խնամեցիր.
Շատ շնորհակալ եմ քեզի,
Ի՛մ սիրելի մայրիկ:

ԼԱՐԱ ԳԼԼԸՆՃԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿ

Ա՛խ մայրիկ ջան,
Ձեռքդ բռնած զիս դրախտ կը կարծեմ.
Ա՛խ մայրիկ իմ,
Առանց քեզի ի՞նչ ընեմ.
Ուրիշ մայր մը գտնե՞մ:
Ա՛խ, մայրիկ ի՛մ,

Դուն, որ զիս կը սիրես
Եւ ես ալ՝ քեզ,
Միասին մնանք միշտ
Ձեռք-ձեռքի:

ՅԱԿՈԲ ՄԸՍՐԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿԻՍ

Սիրելի՛ մայրիկ, շնորհակալ եմ, որ դուն ինծի կեանք տուիր,
կերակրեցիր, մաքրեցիր,
գուրգուրացիր ու անքուն գիշերներ անցուցիր:
Արդեօք անթիւ զոհողութիւններդ կարելի՞ է գնահատել:

ՏՈՐԻՆ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
5-րդ դասարան

ԻՄ ԱՆՈՒՇԻԿ ՄԱՅՐԻԿԻՍ

Մայրս ընտիր գանձ մըն է:
Ան գեղեցիկ դէմքով, միջահասակ անձ մըն է: Ան կը հոգայ եւ կը խնամէ մեզ: Մայրս գիշերները երկար արթուն մնացած,
մեզ հսկած է:

Ան մեր տան լոյսն է:

ՍԵԼԻՆ ՏԵՎԵԼԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿՍ

Մայրս այն անձն է, որ զիս աշխարհ բերաւ եւ իր ամբողջ կեանքը զոհեց ինծի համար: Ամէն իրիկուն արթուն կը մնայ, ինծի հոգալու համար: Ամբողջ օրը իր սէրը եւ գութը կը նուիրէ ինծի, որպէսզի լաւ ապրիմ ու լաւ մեծնամ:

ՌՈՏՐԻԿ ՍԵՓԵԹՃԵԱՆ
5-րդ դասարան

Ո՛վ թանկագին մայրեր, դուք զոհուած էք միշտ, առանց փոխադարձ սպասելու. կը բաւարարուիք, երբ մենք յաջող զաւակներ ըլլանք ձեր դիմաց:

ՍԵՏՐԻՔ ՔԷՍՄԷԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՍԻՐԵԼԻ՛ ՄԱՅՐԻԿՆԵՐ

Կը սիրենք ձեզ, սիրելի՛ մայրիկներ:
Դուք մեզի համար կը զոհուիք ամէն օր.
Մեզ կը սիրէք չափէն աւելի:

ՍԵՐԺ ՉԱԹԱԼԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Ի՛մ սիրուն մայրիկ, ի՛մ գեղեցիկ մայրիկ, քեզ պիտի սիրեմ մինչեւ կեանքիս վերջը:
Քու սիրուն ձեռքերդ, զիս կը պաշտպանեն ամէն վտանգէ եւ ժպտուն դէմքդ սիրտս կ'ուրախացնէ:

ԳԷՈՐԳ ՄԸՍՐԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Մայրս ամէն բան կը զոհէ իմ ուրախութեանս համար եւ կը մտահոգուի իմ ապագայիս համար:

Մայրս իր սէրը եւ գուրգուրանքը կու տայ ինծի:
Մայրս կ'աշխատի եւ կը յոգնի, որ զիս դպրոց ղրկէ
եւ ուզածս կատարէ:

ՎԱՆԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Ես կը սիրեմ Մայիս ամիսը, որովհետեւ կը տօնենք Աստուածամօր տօնը եւ մեր սիրելի մայրերու տօնը:

ԱՐՁՆԻ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ
5-րդ դասարան

ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ՄԱՅՐՍ

Աննման մայրս, որ անդադար կը զոհուի, կը չարչարուի իր զաւակներուն համար, որքան ալ գրեմ, չեմ կրնար արտայայտել սէրս: Պէտք է գիտնանք արժէքը մայրերուն: Մայրս աշխարհի թագուհին է, լոյսն է տան, իրմով է, որ մենք կը ծաղկինք:

ԳԼԱՐԱ ԵՂԻԱՅԵԱՆ
6-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿ

Մայրի՛կ, անո՛ւշ մայրիկ,
Միակն ես աշխարհիս,
Որ զիս կը խնամես,
Եւ միշտ հոգ կը տանիս:

ՄՈՎՍԷՍ ՃԱՆԻԿԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐԻԿԻՍ

Մայրս այն անձն է, որ իր ամբողջ կեանքը մեզի նուիրած է. մեզի համար կը յոգնի, կ'աշխատի, որպէսզի կիրթ զաւակներ ըլլանք: Երբ հիւանդանանք, կը մտահոգուի մեզմով ու կը գուրգուրայ մեր վրայ:

Մայրերու տօնին առիթով առողջութիւն կը մաղթեմ իրեն ու կը խոստանամ չնեղացնել զինք:

ԱՐԱ ՃՈՒԼՖԱՅԵԱՆ
4-րդ դասարան

●

Շնորհակալ եմ, որ ինծի կ'օգնես
Ու միշտ իմ մասիս կը մտածես,
Գիշերները արթուն կը մնաս,
Եւ իմ յաջողութեամբ կ'ուրախանաս:
Շատ սիրելի մայրիկ,
Կը խոստանամ ըլլալ միշտ,
Աշխատասէր ու ազնիւ,
Տիպար հայ աշակերտ:

ԾԱՒԻ ՊԻԼԱԼԵԱՆ
4-րդ դասարան

●

Սիրելի մայրիկ, ես քեզ շատ կը սիրեմ,
Դուն ինծի բոլոր ձեւերով կ'օգնես:
Երբ դուն տխուր ըլլաս, ես ալ կը տխրիմ:
Աստուած քեզ միշտ ուրախ պահէ:

ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

Ամեն տարի Մայիս ամսուն կը յիշատակենք մեր մայրերուն տօնը: Մայիս ամիսը գեղեցիկ եւ անմոռանալի ամիս մըն է, որ մեր մայրերուն նման թանկագին է եւ արժէք ունի: Անոնց յոգնութիւնն ու զոհողութիւնը անփոխարինելի են իրենց զաւակներուն համար: Երբ անոնք տկարացած եւ յոգնած ըլլան, տակաւին ոչինչ կը խնայեն իրենց զաւակներուն համար:

Գալով հայ մայրերուն, անոնք հերոսական ջանքերով զոհուած ու չարչարուած են եւ դաստիարակած են իրենց զաւակները: Պէտք է պաշտենք հայ մայրերը, որովհետեւ անոնք տիպար եւ օրինակելի զաւակներ տուած են հայ ազգին:

Օրհնեալ ըլլաք դուք, հա՛յ մայրեր, մեր կեանքի պահապան հրեշտակներ:

ՄԱՐԻԱ ՀԱՊԷՇԵԱՆ
4-րդ դասարան

Սիրելի՛ մայրիկ, դուն ինծի համար գանձ ես,
որովհետեւ իմ դասերուս եւ աշխատանքներուս կը հետեւիս:
Միակ անձը, որ զիս կը պտտցնէ, դո՛ւն ես,
Եւ ես այդ բոլորին համար քեզ շատ կը սիրեմ:

ՄԱՏԹԷՈՍ ԿԻՒԼԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Ամէն առտու քաղցր քունէս, նոյնչափ քաղցր համբոյրներով զիս արթնցնողը մայրս է: Ամբողջ օրս պահակի պէս հսկող եւ ամէն քայլս առաջնորդողը դարձեալ մայրս է: Ան կարճահասակ, գեղեցիկ դէմքով, սեւաչեայ, կատակասէր անձ մըն է: Յատկապէս կը սիրեմ իր հաճելի եւ իմաստալից պատմութիւնները, զորս կը պատմէ ինծի եւ եղբօրս ամէն գիշեր:

Շատ կը սիրեմ մայրս: Մայրերու տօնին առիթով կը շնորհաւորեմ զինք եւ իրեն կը մաղթեմ քաղցր ու երջանիկ օրեր:

Շնորհաւոր տօնդ սիրելի մայրիկ:

ՅԱԿՈԲ ԹԱՇՃԵԱՆ
4-րդ դասարան

●

Ես շատ կը սիրեմ մայրս:
Ան ինծի համար պաշտելի է եւ նեցուկ մըն է: Պէտք է
կեանքի դասեր քաղեմ իրմէ:
Ան մեզի համար կը զոհուի եւ երազներս կ'իրականացնէ:

ԳԱՐՄԷՆ ՀԵՔԻՄԵԱՆ

●

Աշխարհիս վրայ ամենաթանկագին անձը մայրն է:
Ան է, որ մեզի համար կը չարչարուի եւ կ'ուզէ, որ մենք միշտ յառաջդիմենք եւ իրեն համար ամենակարեւորը՝ մենք փայլուն ապագայ մը ունենանք:

ՌԻԹԱ ԱՅԱՆԵԱՆ

ՄՕՐ ՍԷՐԸ

Դուն ծաղիկի նման գեղեցիկ ես,
Դուն արեւի նման աշխոյժ ես,
Դո՛ւն իմ մայր, անունդ քնքուշ,
Ինծի համար սիրով լեցուն ես:
Ու քեզ կը մաղթեմ յաւիտեան,
Առողջ, ուրախ եւ երկար կեանք:

ՆԱՆՕՐ ՃԱՆՃԻԿԵԱՆ
5-րդ դասարան

Շատ դրամ չունիմ եւ շուարած եմ ինչ գնեմ,
Մատանի կ'ըսեմ, բայց ինձմէ մեծ կը մտածեմ:
Օր մը այդ նուէրը անպայման կ'ընեմ:

ՍԵՐԺ ԽԱՉԻԿԵԱՆ
4-րդ դասարան

●

Իմ արե՛ւ մայր, դուն ամբո՛ղջ կեանքս ես,
Քեզմով կ'ապրիմ ես: Եթէ դուն չըլլայիր,
Ես չէի կրնար ապրիլ: Ես կ'ուզեմ միշտ
Համով ճաշ ուտել քու ձեռքերէդ:

ԴԱՆԻԷԼ ՊՈՍՆՈՅԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Բարի մայրիկ, խելացի մայրիկ.
Ինչո՞ւ կը յոգնիս ինծի համար,
Որպէսզի լաւ նիշե՞ր բերեմ:
Այո՛, տղա՛ս, այո՛, որպէսզի լաւ նիշեր բերես:
Մայրի՛կ, եթէ ես լաւ նիշեր բերեմ կ'ուրախանա՞ս:
Անշո՛ւշտ, տղա՛ս, կ'ուրախանամ:
Շնորհակալութիւն մայրիկ, որ ինծի համար կը յոգնիս:
Չ'արժեր տղա՛ս:

ԿԱՐՕ ԽԱՒԼՈՒՃԵԱՆ
5-րդ դասարան

●

Իմ մայր, քեզի պէս չկայ,
Դուն գեղեցիկ ես, ինչպէս արեւ,
Դուն ոսկի սիրտ ունիս.
Ես քեզ շատ կը սիրեմ,
Որովհետեւ դուն խելացի ես:

ՅԱՐՈՒԹ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
5-րդ դասարան

ՄԱՅՐ

Կեանքին մէջ ամենաքաղցր անձն է մայրը, որուն շունչով կ'ապրինք, իր աղօթքով կ'աշխատինք ու կը ձգտինք լաւագոյնին:

Մայրն է, որ կը գուրգուրայ իր զաւակին, կուրծքին վրայ շալկելով, աչքերուն մէջ պահելով, փրկելու համար բոլոր արկածներէն եւ հիւանդութիւններէն:

Մայր իմ, դո՛ւն թանկագին գանձ մըն ես:
Կը խնդրեմ Աստուծմէ, որ պահէ քեզ մեր մէջ յաւիտեան:

ՄԱՐԻԱՆԱ ՍՐԱՊԻՈՆԵԱՆ
6-րդ դասարան

●

Իմ զգացումներս մօրս հանդէպ շատ-շատ են: Ես շատ կը սիրեմ զինք եւ երախտապարտ կը զգամ իրեն հանդէպ: Եթէ քանի մը ժամ բացակայի, կը կարօտնամ եւ անհամբեր կը սպասեմ զինք, որովհետեւ կը մտահոգուիմ, որ չար բան մը պատահած ըլլայ: Ամէն օր կը յիշեմ իր տուած խրատները, բարի աղօթքները եւ այսպիսով օրս կը սկսի: Երբ դժուարութիւններու հանդիպիմ, իր անուշ ձայնը կու գայ ականջիս, որ պէտք է պայքարիմ եւ լուծում գտնեմ դժուարութիւններուս: Կը զգամ, որ ան միշտ պատրաստ է ինծի օգնելու, բացատրելու եւ զոհուելու ինծի համար:

Ուրեմն կը յարգեմ զինք. իմ սէրս իրեն հանդէպ անսահման է եւ իր լաւ յիշատակները անմոռանալի են:

ՄԱՐԻԱ ԱՊՏԵԼ-ԱՀԱՏ ԵՄԵՆԵԱՆ

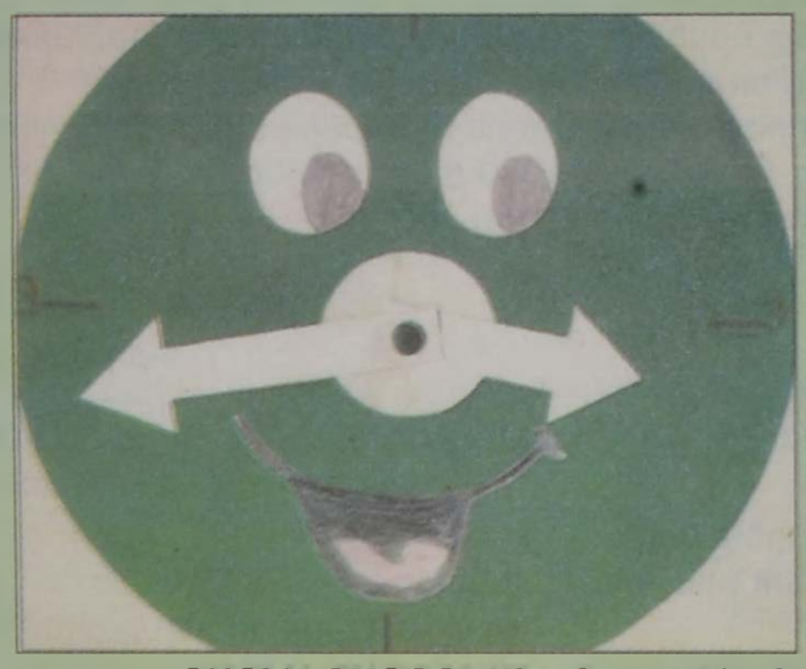
ՄԻՀՋ ՏԱՐՎԱ ԱՄԻՍ

ԼԵՎԻՍԻԱ-ՍԱՐԻՆ ԳՈՒՆՏԱՔՃԵԱՆ, *6 տարեկան*

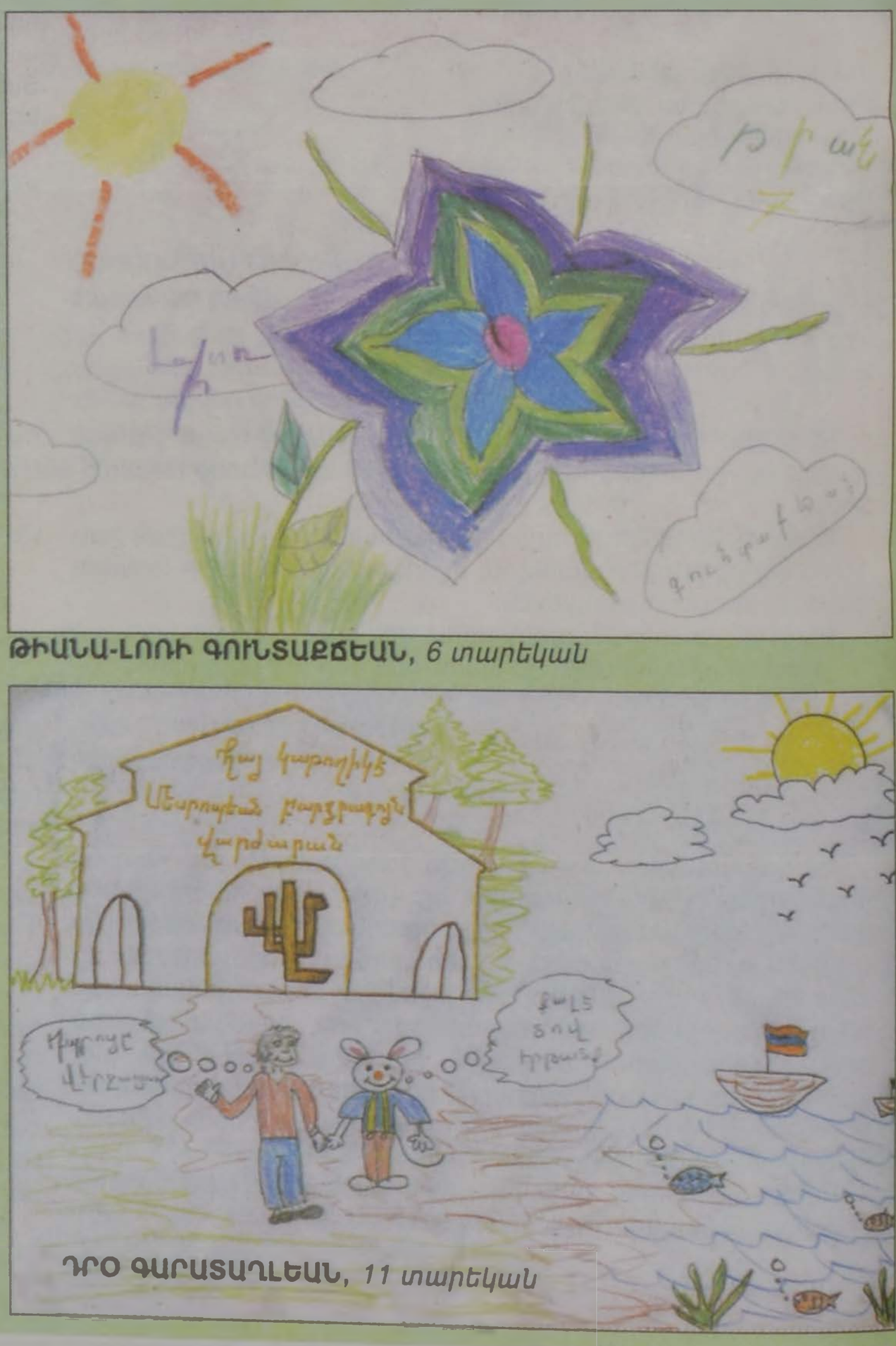
ԿՐԱՍԻԱ ԱՅՆԹԱՊԼԵԱՆ, *7 տարեկան*

ՔԱՐԼԱ ՔԱՋՈՅԵԱՆ, *8 տարեկան*

ԱՐՆԱՆԱ ԹԱՍԼԱՔԵԱՆ, *9. դասարան*

ԹԻԱՆԱ-ԼՈՒԻ ԳՈՒՆՏԱՔՃԵԱՆ, *6 տարեկան*

ԴՐՕ ԳԱՐԱՏԱՂԼԵԱՆ, *11 տարեկան*